

Nro. 13.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Augustusnak 13-ik napján
1802-ik esztendőben.*

Magyar Ország.

Poson, Augustus 10-ikén.

Az Ország Rendjei a' folyó hónap 5-ikén tartott közönléges ülés óta, magános tanátskozalokban foglalatoskodtak, hogy a' Palatinus eö Fő Hertzege vízfza érkezése után azonnal ismét közönséges ülesekert tarthassanak.

Közönségesen beszélik azon kívántatos dolgot, hogy eö Császári Kir. Felsegeket is nem sokára ismét magok között tisztelni, szerentséjek fogna lenni az Ország Rendjeinek.

Vagy két rend béli szerentsetlenségekről tudósítottunk. — Arva Vármegyében Bodrova nevü hely-

fégeben egy rossz fitzko (legénke) gonosz szándékkal egy háznak tüzet adván, 200 házak lettek a' láng prédájává. — Hasonló képpen nem messze Soprontól egy faluban két 4 esztendőes gyerekek egy darab taplót meg gyujtván, lapta helyet a' szalmafedélre hajgálták, mely ott felakadván, a' fedél lángot kapott, és 40 házak lettek hamuvá. — *Tothfalú* nevű Kamarális jószágban *Budától* valami 4 óra távolságra, 90 házak lettek ezen hónapnak 2-dikán egy részeg aszszony-nak vigyázatlansága miatt hamuvá.

Györött, Augustus 9-dikán.

Nyomába akadott végre a' mi nemes Vármegyénk azon latroknak, a' kik a' mult esztendőben Ötevénynél a' posta kotsit meg fosztották, a' Conducteur fok martzangással megölték, és mint a' tündérek el tűnteknek lenni látszattak. A' múlt pénteken t. i. ugyan Ötevényben lévén Titt. Karkoványi István Szolga Biró Úr, akár a' ki adott le irásból, akár csak gyanúfágból egy házanként kéregető rongyba takarodzott takáts legényt az utzán meglátván, egyenesen azzal szólítja meg, hogy ő is azon latrok közel való volna, a' kik a' posta kotsit fel prédálták, 's a' passusát kéri. Az, az egyenes meg szólításra meg döbben, passusát nem adhat, 's látom azt mondja, hogy elvagyok árúlva, 's arra a' többi közt következő borzasztó tetteit vallja meg. Hogy ő Nagyszombati születés Waschina József és takáts legény volna, 's már jó darab időtől fogva gyakorolván a' gonoszságútját, már 40-nél több rablásokban vólt munkás, mellyekben faját kezével 12 személyeket fosztott megéletektől. Az utolsó gyilkosságát nem régiben, a' mint ki vallá, a' Gré-tzi posta kotsinak kirablásakor vitte két szép és külömbféle drágaságokkal ékeskedő ifju aszszony

személyeken véghez, a' kik térden álva könyörögtek életéért: de a' kiknek ő el fordított ábrázattal még is háromszor nyomta gyilkos kését ártatlan mellyekbe. Innét Pozsonyba indultak a' mindenfelé el széllyedett pajtások 's a' folyó hónap 7-ikén estére ott gyülelt akartak tartani, 's ő éppen a' postára szándékozott, minekutánna ruháját megváltoztatta volna, ülni, ha előbb a' Titt. Biró Úrtól meg nem támodtatott, meg nem fogadtatott 's ide az igazság kezébe nem szolgáltatott volna. Itt mai nap, eő Felsőségének a' tolvajságok és gyilkosságok' akadályoztatására valamint némelly más V. gyének, úgy a' miénknek is adatott engedelmé szerént azonnal törvény szolgáltatott reá, 's minekutánna az említett gonofságairól az előtt is vallást tett 's társait megnevezte 's vallás tételét saját szevének aláírásával megerősítette volna, még azon nap az állandó ítélő szék (*Judicium statarium*) által halálra sententziáztatvan, véghetetlen lokaságnak nézése alatt kivitetett, és Ötevénytől nem messze az út mellett a' számára fel állított fára fel függesztetett. Termetére nézve gyenge és erőtelen volt 's a' miot maga meg vallotta mesterséggel vitte véghez üldökléseit. Tótul, Magyarúl, Németül jól, 's egy kevéské deákúl, Frantziaúl és Olaszúl is tudott.

Hasonló kisebb és nagyobb gonosztévőkkel itt a' tömlötzök tele vagynak; 's még is minden nap többen hozatnak bé. A' számos tolvajságoknak egyik okát lokan a' felettébb való drágaságban találják, minthogy a' gabonának ára, (az utolsó Szombatot kivéven, a' mikor vagy öt garast szállott) mind eddig feljebb ment, 's a' búza már 5 forinton, a' rozs négyen, az árpa 3-an fellyül kelt, a' mellett pedig a' hosszúas fáradság miatt egyéb terméseknek is hallatlan nagy az árrok.

A' Török szélekről.

Ós Gradiskából, Jul. 26 = dikán. Három aszszonyok, kik magokat, György, Miklos, és Lázár Szentek Küldöttjeiknek állítják lenni; a' Bozniai széleken nem tsak a' Keresztények, hanem a' mit inkább lehet tsudálni, még a' Törökök között is feles buzgó követőkre találtak. Ezen aszszony-ságok faluról falurá járván, a' mostani emberek vétkes életekről prédikállanak, őket imatkozásra, a' virtus követésire, szent életre, és arra intik, a' nevezett Szentek nevekben, hogy a' szitkozódásnak, pipázásnak, ezüffel és egyéb dragaságokkal való szifrálkodásnak, hagyjanak békét, tzifra öltözeteiket égessék öszsze, 's azok helyett szürke harát vegyenek magokra, és bötöljenek. Fegyvereiket is hányják el, ha azt akarják, hogy az idei nagy szárazság és terméketlen idő tovább is ne ostorozza őket. Olyan hitelt nyertek intéseik által ezen személyek a' nép között, hogy a' bötölések Ilyes napja előtt már 8 napokkal el kezdődvén, máig is meg nem szüntek. Az egyik Proféta = aszszony, a' ki közel a' mi kordonunk mellett a' Török határon folytatja vándorlását, legalább 400 mezitlabos és hajadonfős emberek által kísértetik, a' pénzt azonközben, akármennyit adjanak el veszi. „ — (Mit lehet ezen tsudálkozni, ha azt halja az ember, hogy pallérozott helyeken is találhatnák olyan emberek, a' kik a' mostani hosszvas szárazságot, a' némely épületeken imitt amott találtató, úgy nevezett Menkö = fogóknak, tulajdonítják!)

Német Ország.

Hildesheimből Jul. 30 = dikán. A' Pruszszus seregek ezen Püspökségbe már bé szállottanak. Ezen várost (Hildesheimot) Aug. 3 = dikán foglal-

ták el. Az eddig őrizeten itt feküdt Hannoverá-
nus fegyveres sereg, hólnap fog innét *Zelle* felé
el takarodni. A' mi Püspöki Fejedelmünk itt le-
szen még harmadnapig, minthogy Gen. Gr. Schu-
lenburgot, a' Pruszszus udvartól az el foglaltatan-
dó tartományokat illető rendelkezések elintézésé-
sokra ide rendeltetett Ministert, itt szándékozik meg-
várni.

Paderbornból, Jul. 29 = dikén. A' mi Püspök-
ségünk béli eddig való tiszttviselőink, eddig volt
hivataljaik szerént való esküvések alól már fel-
oldoztattak, és a' Pruszszus seregeknek ide leje-
dő bélfállítások Augusztus 3 = dikára van határoz-
tatva.

Hámburgból, Aug. 1 = ső napján. Azon tarto-
mányokról, a' mellyek a' Rénus bal partján a'
Frantzia Respublika által elfoglaltatott Pruszszus
Geldriáért, a' Mörsi Fejedelemségért, és Kliviá-
nak feléért, a' Pruszszus Birodalomhoz pótolásúl
adattatnak, ilyen jegyzések olvastatnak a' közön-
séges levelekben: — „

„A' *Hildesheimi* Püspökség az Alsó Saksoniai
kerületben, 50 négy szegeletű mértföldeket, 70
ezer lakosokat, 8 városokat, 4 mező városokat,
és 250 falukat foglal magában. Lakosai többire
Evangelikusok. A' benne lévő Püspökséghez tar-
tozó Kánonikusok Káptalannya 42 tagokból áll.
A' Püspök, *Herdingeni Fürstenberg Egon*, 65 éz-
tendőt töltött ember; egyzersmind Paderborni
Püspöki Fejedelem. — *Paderborn*, a' Westfáliai
kerületben 53 negyszzegeletű mértföldekre tétetik,
a' lakosai száma 100 ezerre, a' kisebb nagyobb
városaié 25 = re, a' falui száma 200 = ra, 's a'
jövedelme valamint Hildesheimnak úgy ennek is
300 ezer tallérokra tétetik. Ennek is van egy
24 tagokból álló Káptalannya. — *Münsternek* ki-
terjedése, ugyantsak a' Westfáliai kerületben, 200

négyszzegeletű mértföld ; lakosainak száma 350 ezerre telik: hanem ennek, a' hírek szerént, Pruszszia tsak két harmad részit, egy harmad részit pedig Hollándia fogja el foglalni. — (Ezen Hildesheimi, Paderborni, és Münsteri Püspökségeket Nagy Károly Császár, az új Testamentomi számlálásnak 800 = dik elztondeje táján fundálta vólt, annak alkalmatosságával, midőn a' pogány Saksoniai lakosokkal 30 elztondeig való hadat folytatott, a' lévén ezeknek fundalásával a' tzélja, hogy a' Kereszténység fundamentomát a' Német Birodalomban annál jobban meg erőssithesse) — *Erfurt*, a' melly 1665 től fogva a' Moguntziai Valasztó Fejedelem birtokai közzé tartozott, legnagyobb város Thüringában, 7 klastromokat, 1 Univerzität, 17 ezer lakosokat — *Eichsfeldst*, ugyantsak Thüringában, és hasonló keppen Moguntziai birtok, 4 városokat, 3 mezővárosokat, 150 falukat, 75 ezer lakosokat, számlálnak. Az Eichsfeldből való jövedelem elztondönként 90 tallerra telik. Nevezetesebb városai *Heiligenstadt* és *Duderstadt*. — A' Pruszszus udvar kárainak vizzizati terjedésire rendelkeztek továbbá, Hildesheim és Eichstadt között *Goslar*, a' hol az Evangélikusoknak 2 fundatziójok és 2 klastromjok van — *Nordhausen* Alsó Sakloniában — és *Mühlhausen*, mind harman vólt imperiális városok.

Azon tartományok, a' mellyeket a' Pruszszus udvar a' Rénus bal partján el vesztett, mind együtt 44 négyszzegeletű mértföldet, és 60 ezer lakosokat számlálnak: hanem vámot is felelt vesztett el ezen Kir. udvar ugyantsak a' Rénus partján.

Az *Elteni*, *Werdeni*, és *Esseni* fundatziók, a' mellyek ugyantsak a' Pruszszus udvar vesztéseit pótolják, nem nagy birtokok.

A' Pruszszus katonáknak a' Münsteri Püspök-

fégbe való bé menetelek előtt, ilyen rendelés intéztetett a' lakosokhoz: — „

„Mi, a' Káptalan - Dekánnya, Szenior, és a' Káptalannak tagjai közönségesen, a' Münsteri Püspökségben lévő mostani Országglók, &c. Az Országgló Káptalan a' réá bizattatott országglás alatt, egygyetlenegy tzéljanak a' minden alattavalók bóldogságát tartotta, és arra törekedett: mellyet minden lakosok meg ismervén, annak parantsolatjához és intéséhez mostanában is határ nélkül való engedelmesléggel fognak viseltetni. Ezen meggyözödéssel parantsólja tehát ezen szempillantatban az Országgló Káptalan az itt lévő minden rendű és rangú alattavalóknak, hogy az érkezendő Pruszszus seregeknek bémaschérozásokkor, magokat tsendesen viseljék, a' meg szállándó katonákat jó szívvel lássák, hozzájok mindenben, a' miben kívántatik, meg-előző készséget mütessanak, beszédjeikben magokat minden politikai okoskodásoktól megtartóztassak, és a' köztök 's a' katonák közt támadható tévedésekben magok magoknak igasságot ne szolgáltassanak, hanem azt a' feljebbvalóknál keressék, és várják, &c.“

Frantzia Respublika.

A' *Moniteur* nevü Párisi újságban ilyen tudósítás olvastatik:

Már meg intetett a' közönség azon költött hír feől, hogy a' tisztviselők ennekutánna bizonyos summát tartoznának, mint zálogot (Cautiót) le tenni. Mostan ismét egy hasonló veszedelmes tzélozással költetett hírnek meg hazuttolása bizattatott az Országglószék által reánk, t. i. hogy intsük meg fábrikás polgárjainkat, hogy ne adjanak hitelt annak a' beszédnek, hogy Frantzia ország és Nagy Britannia között *Kereskedés béli Alku* állott volna lábra. Az a' könnyen s hivő-

ség, melly szerént Fábrikáink ezen hamiss költemény által, egy ily fontos tárgyra nézve felarmázódtak, nem szolgál dicséretre, és nem azt bizonyítja, hogy a' dolgot jól megfontolnák előbb, hogy: sem annak hitelt adnak. Hogy nem látják általök azt, hogy a' mi Fábrikáink virágzások helyre állittatásoknak, az Országglószék első és szünetlen való törekedésének és gondoskodásának kelletik lenni, és hogy az, t. i. az Országglószék, soha el nem felejtkezhetik arról, hogy a' Frantzia nevet, csak az ő Koloniáival való jó sistemának felállítása, és manufaktúráinknak virágzó lábra való helyheztetődések, tehetik nagygyá. Légyenek tsendeffégben fábrikáink! Ha a' nemzet nagy és hatalmas; ha az ő fegyveres seregei gyakorlottak és erősek: az Országglószék haszna mind ezekből nem egyéb lehet, és nem egyébnek kell lenni, hanem, hogy a' külső és belső bátorlagot, és a' boldogságnak minden fundamentomait, ingadozhatatlannokká tegye, 's a, t."

Mely fontosok légyenek Frantzia országnak az ő Koloniái, (az az, az ő Európán kívül lévő birtokai) a' kereskedelemre nézve, meg tesszik csak ezen rövid megjegyzésből is, hogy a' revolutziónak kezdete előtt való esztendőben, 1788-ban, 94 millió Livrákat érő minden féle portékákat, eleféget és egyebet vittek ki, az anyaországból annak Koloniáiba: azokból pedig 220 milliókat érő tsukort, kávé, pamutot, indigót, 's egyéb drága szereket, hoztak be az anyaországba, a' mellyeknek valami 158 milliókat érő rézket, a' külömbkülömb szomszéd országoknak szokta volt azután eladni az ország. A' kereskedő hajók száma, a' mellyeket a' Koloniákkal való kereskedelem a' Frantzia kikötő helyekben a' feljegyzett esztendőben foglalatoskodtatott, 667-re ítélik.

A' Niorti vidékeken ó= időtől fogva fenn ál-

ló szokás az, hogy az olyan férjfit, a' ki a' felesége által magát meg verettetni engedi, számar hátra ültetik, és az utzákon széljel hordozzák. Egy ilyen ferjfiura nem régen ezer polgárok mondtak hasonló sententziát, a' melly leg kisebb rendeletlenség nélkül, és igen épületes érzékenységgel bé is töltetett izegényen.

Párisban igen szép módelát mútogatnak 3 Livráért. A' modella egész Helvétziát ábrázolja egy 15 láb hosszúságu és 4 láb szélességű, mapához hasonló alkotmányon, a' mellyen minden hegyeket, völgyeket, havasokat, tókat, folyóvizeket, patakokat, városokat, falukat, és egygyenként találtató nevezetes épületeket, jól meg lehet ismérni és egymástól különböztetni. Olyan formálog vannak ezek a' tárgyak készítve, hogy illendő fel emelkedések, vagy magosságok szerént ahhoz alkalmaztatott mértékre és egymástól való távolságra, lévén intéztve, köztök hordozhatja a' néző az újját, 's mintha maga menne ott, és mindent látna, úgy képzelheti. Gyönvörködve lehet szemlélni, és képzelni, hogy az utolsó táborozás alkalmatosságával, az ellenséges seregek egymással szembe miként feküdtek, minémü útakat tettek, az Orosz katonaság Olasz országból miként utazott által Helvétziába, a' verekedések, mitsoda völgyeken, mitsoda vizek mellett, vagy tók körül, miként folytak, &c. E' nem tsupa festék vagy rajzolat: hanem kétség kívül különkülömbféle módon alkotott és egy-s-más matériáלבól tsináltatott, hegyeket, toronyokat, házakat, 's egyebet képzelhető tárgyakból, kirakatott nagy tábla. Ha zseb béli nagyító üveggel nézne valaki, majd olyan, mintha a' valóságos Helvétziára nézne le. Ezen kívül lehet még ugyan ezen embernél egy oldalszobában 112 darab különkülömbféle Helvétziai ritka tárgyakat egygyenként le festve szem-

lélni, a' milyenek p. o. a' kantonok külömbkülömbörségeik szerént való külömböző öltözetek, némely nevezetes Helvétziai embereknek képeik, 's több e' félek. Ez a' gyűjtemény egy nevezetes ritkaság.

Belprey nevű Frantzia polgár is talált fel egy igen mesterséges makhinát, mellynek segedelmi-vel, a' szem szemmel, és meszszérül is beszélhet, nem tsak, hanem akár kivel és akár mely nagy lármában közölheti egy ember a' mással a' maga gondolatait. A' neve ezen makhinának, *Optilog*, vagy beszélő tső. Hasznát lehet venni, azt mondja a' találó, a' némákkal, így szintén a' meszszelőkkel való beszélésre, 's a' néma tántzoknak magyarázására, &c.

Orosz Birodalom.

Nem meszszé *Pétersburgtól* a' *Néwa* vize mellett egy igen nevezetes és nagy *mánufaktúra* állittatott néhány esztendőök előtt az özvegy Császárnénak tulajdon személyes gondviselése és igazgatása alatt lábra; a' melly már arra a' tökéletességre ment, hogy minden ahozértök, és nevezetesen az Anglusok is meg vallják felölle, hogy az Angliai leg derekabb mánufaktúrákkal vetélkedhük. Dolgoznak benne gyapjúból, gyapottból (pamutból), és sejemből. A' magazinuma van az árvákházában: minden benne készülő portéka nagy betsbe van a' publikum előtt ('s hogy is lehetne egy ilyen haza-annyának törekedése által készülő produktum a' hazának valamely fia vagy leánya előtt nem kedves!) A' nagyságát ezen fábrica háznak képzelní lehet tsak innetis, hogy minden műszerek, machinák, vagy olyan szerszámok, a' mellyek a' fonáshoz szövéshez 's egyéb foglalatofsághoz meg kívántatnak, az ide tartozó fáabrikában magában benne készített-

nek, és semmi hozzávalót másunnét nem vesznek melyre nézve ebben nagy számú kovács és egyéb e' féle műhelyek is találhatnák. A' fábrika főbb kerekít, a' melly által a' többek mind forgattatnak, a' *Néwa* vize hajtotta egy ideig, hanem az, a' közéletti jégmenés által ölsze rontatván, az ólta lovak mozgatják 's fogják mozgatni az egész makhinát, addig, míg a' közönséges új kerék, egy új plánum szerént, mellyet már a' Császárné is helybe hagyott, ismét fel állittatik. — Egy szóval ez egy igen ritka remeke egy ily nagy fényességben idejét tölthető Fejedelem aszszonyának! —

Elegyes Levelek.

Brüsszelből, Jul. 29-dikén. Cs. K. Generál Marquis Chateler ide meg érkezett; és ilendő becsülettel fogadtatott. Ő, és a' Gen. *Beaulieu* mostohafia, egyenesen az Első Konzúlhoz folyamodtanak, hogy jószágaikat a' *Sequestrum* alól ki nyerhessék. Több más Auszriai szolgálatban lévő Belgiumi születésű tisztek is találhatnák itten nagy számmal, a' kik familiai állapotjoknak elrendelésében foglalatoskodnak, 's az után az Auszriai szolgálatba ismét vissza fognak sietni. Ezek közt van Oberstl. H. *Ligne* is: a' Hertzegné és a' léánya már vissza utaztak Bétsbe. Ezen familia arra határozta magát, hogy Német országon telepedjék meg.

Londonból Jul. 23-dikén. Az itt kijövő közönséges levelekben az a' Párisi tudósítás olvastatik, hogy a' *Brestben* lévő Frantzia örzősereg olyan feltétel alatt voksolt legyen a' Bonaparte holtig való konzúlfágára, hogy Gen. *Moreau* még előre, ő utánna következő Konzúllá neveztesse. —

A' napokban éjtzakának idején botsátott itt fel polgár *Garnerin* egy levegő golyobist. A' hajójában egy nagy égő fákját helyheztetett, a' melly, minekutánna a' makhina szörnyű sebességgel a' magosságba fel emelkedett volna, tsak mint valamely tsillag, úgy látszott alá. Hanem egyszerre hirtelenséggel meggyuladván a' makhina, a' legszébb tűzjáték szemléltetett a' levegőben. Ezen alkalmatossággal nagy kedvet nyert *Garnerin* a' Londoniak előtt, és nagy summa ajándékot kapott a' véghetetlen nézőktől.

Az Anglusok Napkeleti Indiai birtokaikkal szomszédos *Polygar* nemzettségről már nem egy versben említettük, hogy ezzel kemény és véres háborút folytat az Anglus kereskedő tarsaság. — Ez a' háború is el végződött már némely tudósítások szerént, még pedig ezen nemzetre nézve igen keservesen. Magok a' Londoni újságok így írják le a' történetet: — „

„Ezen hadakozásnak fundamentoma, így szoll a' *Morning-Cronicle*, kitfny dolog volt: az arra való indító ok a' volt, hogy ezen nép semmivé tétetödvén, birtokai el foglaltathassanak a' *Kompánia* által. Végezetre az ő vezérjeik és fejeik el fogattatván, hogy miattok nagyobb és újabb zenebona ne támadjon, azt végezték az ott lévő Anglus igazgatók, hogy hajóra ültetvén küldjék el a' világ ötödik részébe őket, a' honnét semmi egygyetértést nem folytathatnak hátra maradandó nemzetségeikkel. Már hajóra is ültették volt a' szegény Poligár *Printziket*, és tsak kedvező szelet vártak, hogy *Wallis* szigete felé el indítsák őket. Az alatt a' szerentsételeeknek feleségeik, gyermekeik, és egyéb atyokfiai a' parton siránkozva, szivreható integetések által botsuzódtak töllök, és esdekeltek halzon nélkül tyrannusaiknak. A' fogjok azonközben a' hajóról mind eze-

ket szakadó szívvel szemlélvén, olyan erőssen megilletődtek, hogy a' halált, az örökös számkivetetésnél és kedveseiktől való elválástódásnál könnyebbnek tartván, egyenlő akarattal, siránkozó házoknépének és a' parton fegyverben álló Anglus feregeknek szemekláltára, lábaikon tsörgő lántzaikkal egygyütt, egyfzeriben minnyájan a' tengerbe szöktek, és keserves életeknek véget vetettek.

Adrianopolyból, Jun. 17. d. Itt minden következései a' katonai fenyték nélkül való állapotnak, telyes mértékben mutatják magokat. A' Hacki Bascha vezérlése alatt 20 ezer Albaniai fegyvereseknek kellett volna Roméliának a' további tsoportok ellen való védelmezésére, és a' Porta által rebellisnek lenni ki hirdettetett *Giurgi Bascha* megalázására ki állani. *Hacki Bascha* ellenben azt tselekedte, hogy a' fereg számára kívántató hópénzt kezéhez vévén, a' katonaságot *Adrinapolyban* heverni engedte, 's az annak kívántató hópénzt magának meg tartotta. A' katonák ezért fel támadtak, 's midön értésekre esett, hogy a' Porta által *Hacki* le tétetett, a' házára rá mentek, és fel prédálták. A' Hacki helyébe következett *Omer Bascha*, kiadván a' katonák hópénzit, *Adrianopolyból* útnak indúlt velek: hanem ő is véletlenül letétetvén, a' fiát más 3000 Albaniai fegyveresek mint zálogot magokhoz vették, és az apjának meg izenték, hogy a' fiát vissza nem kapja addig, míg őket is egészen ki nem fizeti. Mind ezekből a' következett, hogy az az Albaniai fereg, a' mellynek *Giurgi Bascha* ellen kellett volna tsatáznai, el széledvén, más most velle egygyütt pulztit, prédál, és velle egygyütt *Adrianopolynak* szomszédságában az ide való beütéssel fenyegetődzik, ha tsak 800 zsatskó pénzt nem fizetnek néki, zsatskóját 500 piafterek-re számlálván. Ez igen rút fejtelenség.

Jelentés.

Bétsben *Haselmayer Ferentz* Cs. Kir. priv. Könyv-
árosnál a' Posta-Ház megett, következő
el = adó könyvek találtatnak a' melléjek tett
áron.

Affo (J.) *Memorie di Taddeo Ugoletto Bibliothecario di Mattia Corvino Re di Ungheria* 4. gr. Parma 781. 1 fl. 15 kr.

— — *Memorie degli Scrittori Parmagiani* 5 Tome 4. gr. Parma 797. 17 fl. 30 kr.

Andres (G.) *Origini, Progressi, e stato attuale d'ogni Letteratura* 6 Tome 7 Voll. 4 gr. Parma 799. — in carta ord. 35 fl. in carta fina 42 fl.

Gerberti (M. Princ. S. Blas. Ord. S. Bened.) *de cantu et Musica sacra* 2 Tomi cum fig. 4. maj. Typis S. Blas. 774. — 12 fl.

— — *Scriptores ecclesiastici de Musica sacra potiss.* 3 Tomi c. fig. 4. maj. ibidem 7 fl. 30 kr.

— — *vetus Liturgia alemanica* 3 Tomi cum fig. 4. maj. ibidem 776. 10 fl.

— — *Monumenta veteris Liturgiæ alemanicæ* 2 Tomi 4 maj. ibidem 779. 6 fl.

— — *Historia nigrae Silvæ Ord. S. Bened. colonniæ* 3 Tomi cum fig. 4. maj. ibidem 788. 13 fl. 30 kr.

— — *Ecclesia militans Regnum Christi in terris et suis satis repræsentata cum prodromo Ecclesiæ militantis* 3 Tomi 8 maj. ibidem 789. 2 fl. 30 kr.

— — *Iter alemanicum, ital. et gallicum cum fig.* 8. maj. ibidem 773. 2 fl.

Herrgotti (Marq. — Ord. S. B.) *Genealogia et Monumenta Aug. Domus Austriae cum codice epistolari Rudolphi I. opera et studio M. Gerberti Princ. S. Blas* 11 Tomi c. fig. fol. maj. Typis S. Blas. 771. 200 fl.

- Kräuter** (F. Ord. S. B.) Geschichte der k. k. Vorderösterreichischen Staaten 2 Theile gr. 8. St. Blasien 790. 5 fl. 30 kr.
- Neugarti** (Tr. Ord. S. B.) Codex diplomaticus Aemaniae 2 Tomi cum fig. 4. maj. ibidem 795. 10 fl.
- Rossi** (J. B. de) variae Lectiones veteris Testamenti 4 Tomi 4. maj. Parmae 788 24 fl.
- — Supplementa ad varias Lectiones veteris Testamenti 4. maj. ibidem 798. 3 fl.
- — Annales hebræo typographici Sec. XV. 4. maj. ibidem 795. 4 fl.
- — Annales hebræo typographici ab anno 1501—40. 2 Partes in 4. maj. ibidem 799. 2 fl.
- — Apparatus hebræo biblicus seu M. S. S. edetique codicis sacri Textus quos possidet novæque var. Lection. collationi destenat 8. maj. ibidem 782. 1 fl. 12 kr.
- — Disquisitio histor. critica de hebræo Typographici origine ac primitiis seu antiquis ac rarissimis hebraicorum Librorum Editionibus Seculi XV. in 4. ibidem. 776.
- Uffermanni** (A. Ord. S. B.) Collectio Monumentorum res alemanicas illustrantium, seu prodromus Germaniæ sacræ 2 Tomi 4. maj. Typis S. Bas. 792 9 fl.
- — Germania sacra in Provincias ecclesiasticas et Dioeceses distributa 3 Tomi 4 maj. ibidem 798—801 *continuatur* 16 fl.

Tudósítások.

Az ezen titulus alatt meg ígért Magyar Ország Posta Mappája; *Meppa postalis Incltyti Regni Hungariæ partiumque eidem adnexarum Districtus postales discernens. Revisione et aprobatione Exc. Consilii Regii L. Hungarici authenticata; æri incisa per Franciscum Karacs Pestini 1802 már*

kész és találhatik Debreczenben, a' Nemes Ref. Collegiumban; Po'sonban Schweiger; Pesten Veigand, Kílian, Kis István, Inftitoris Könyváros Uraknál, és magánál a' mettzőnel a' Keiskeméti kapun kívül az Üllei uttzában a' Tömösvári háznál Nro. 124 a' kiknek tehát ezen kü ömbe szükséges mappát meg szerezni kedvek vagyon, a' fellyebb nevezett helyeken, az árrául ki zabott 40 xronon meg szerezhetik.

* * *

Sok felől sürgettünk, kívált ebben az esztendőben az érdemes Közönségnek tudtára adni, helyben marad e' a' köz jóra felállított Nevelő házunk vagy nem? egyfzersmind lesznek e' hol egygyben, hol másban némelly emlékezetes változásai? Erre nézve tudtára adjuk az érdemes Közönségnek, hogy a' reák bizattattak, a' jövő September Elején minden változás nélkül a' szép és hasznos Tudományokban, a' jó erkölcsökben, a' mi illeti a' fejer személyeket, azok a' leg szükségesebb kézi munkákban gyakoroltatnak ezután is. A' tanításért, szállásért, kosztért 110 Rh. forintot fizetődik. Az Inftitutumbeeli fé fiú gyermekek is a' fenn jegyzett napon kezdik az Oskolát. Ezek pedig a' nevelésért, és a' táplálásért 100 Rh. forintot fizetnek.

A' Nevelőházunkbéli Tanítók a' közönséges Professzorokkal öszve kaptsolit törekedésel ezután Rhetorikát is fognak tanítani. A' ki pedig mind ezekről bővebb tudósítást akar venni, az, Tiszteendő Lovich Adám Dávid Urnál magát jelenteni ne terhelteffék.

Beszterczén Julius 20-dikán 1802.

Az Evangélika Nevelő Há-
zunk Leány-Nevelői.